

Kommentarer fra Sundhed.dk

Programbeskrivelse til Nationalt program for telemedicin, hjemmemonitorering og egenomsorg

- supplerende fælles betragtninger til indpasning i foreliggende udkast og oplæg til drøftelse ved programstyregruppemødet 25.3.09.

Der drøftedes definitioner og behov for afklaring omkring de tre delelementer, der indgår i titlen i forslaget til program, idet sundhed.dk pointerede, at **de tre områder bør ses som et hele**, hvor portalen både overordnet og på delniveauer har en afgørende rolle.

Konkret drøftedes i samme forbindelse forslag til udarbejdelse af business case vedr. eksisterende løsninger, bl. a. en overvejelse fra SDSD/MedCom om et first step med inddragelse af borgeren og understøttelse af egenomsorg.

Sundhed.dk fremhævede her, at nævnte område allerede i vid udstrækning er til stede i form af faktuel informationsadgang på sundhed.dk's åbne del, og at der her sker løbende konsolidering i samarbejdet med de nationale og regionale parter, Danske Regioner og Lægeforeningen (f.eks. borger-patient adgang til Lægehåndbogen), Kommunerne (f. eks. faktuelle oplysninger på KRAM-området), og Regionerne (f. eks regionale vejledninger) m.fl.

Egenomsorg er imidlertid derudover kun tilstede nogle få steder med enkle teknikbaserede algoritmer (eksempelvis AK-projektet), og der er her på et eller flere niveauer professionel inddragen, således at der *efter sundhed.dks vurdering ikke på dette område er noget væsentligt nyt at tilføje med telemedicin.*

Efter sundhed.dks opfattelse kan egenomsorgsprincipper i et kvalitetsudviklende perspektiv ikke stå alene og adskilles som egnet til et separat spor i TM-perspektiv, men alene indgå som en delmængde i det samlede forslag.

Der var ved mødet således også overordnet enighed om, at "Telemedicinsk egenomsorg inkl hjemmemonitorering" set fra både en faglig vinkel og i et kvalitets-udviklingsperspektiv altid på et eller andet niveau kræver supervision og/eller inddragen af sundhedsfaglig(e) partner(e).

Sundhed.dk finder, at man i såvel forslag til nationalt program som i den påtænkte konkrete business case bør vægte, at borgeren bliver *medspiller sammen med de professionelle og ikke kun spiller i et teknisk setup.*

Potentialet i udnyttelse af sundhed.dk som fælles borger<>prof. platform muligheder ligger således, såfremt der i første omgang alene skal satses på borgerrettede telemedicinske projekter, i første omgang i kvalificering af tilstedeværende løsninger i prof<>borger akse, f. eks. udvidelser af sundhed.dk's e-ydelsesprincipper til en forbedret TM-baseret dialog (ved brug af lavteknologi og dermed også lavpris baserede løsninger, f. eks. webkamasupplement til e-konsultation).

Sundhed.dk påpeger, at der her trafikmæssigt (jfr de overenskomstmæssige krav om, at alle borgere allerede nu skal have adgang til e-ydelser, der sker optimalt gennem sundhed.dk), men også kvalitetsmæssigt ligger et kæmpepotentiale.

Sundhed.dk finder ligeledes, at der i samme setup/udbredelseskoncept er grundlag for inddrage anden prof<>prof kompetencestøtte i kliniske situationer.

Overordnet er det fra sundhed.dk fremhævet:

- at portalens muligheder i videst mulige omfang bør udnyttes i det samlede TM-udviklingsarbejde, ikke mindst mht portalens organisatoriske understøttelse af sundhedsvæsenet som et hele: fælles overblik, håndtering af overleveringssituationer, patientens aktive rolle, den telemedicinske dialog som led i den generelle dialog, for blot at nævne nogle eksempler, - men også udnyttelse af teknik og knowhow omkring infrastruktur, sikkerhedskonceptet, brugerstyring etc.
- at telemedicin i princippet altid vil være en supplerende ydelsesmulighed i patientens rejse i sundhedsvæsenet og således en del i et "både/og" - med borger/patient- prof. inddragen
- at der i samme forbindelse ikke i telemedicinsk baserede konsultations-, kontrol- eller behandlingsforløb bør plukkes øjeblikbilleder uden sammenhæng med prof adgange, idet der her er unikke muligheder gennem sundhed.dk
- at business cases, der skal indgå i programmet, bør inddrage sundhed.dk's palette af både faktuelle borger-prof rettede informationer, der er knyttet til forløb
- at enhver business case vil inddrage prof-dialogen på et eller andet niveau, hvor sundhed.dk kan facilitere, understøtte og kvalitetssikre den digitale dialog og informationsudveksling i den nødvendige relation til den direkte dialog
- at telemedicinske projekter og -ydelser således som anden informationsudveksling bør indgå integreret i sundhed.dks konceptuelle setup i såvel borger <> prof. som prof.<> prof. aksen. og ikke som separate spor, idet konsensus mellem den digitale (lyd-billede) dialog og den direkte dialog mellem prof-borger og prof-prof er et afgørende kvalitetskriterium.
- at der, selvom der i første omgang er tale om borger/patientrettede TM-projekter, i samme seance er let tilgængelige TM-gevinster at hente med TM-kompetencestøtte i samme setup
- at kvalitetsskabende ledsageprocesser, herunder sundhedsfagligt informationssamspil, ligesom i andre sundhed.dk sammenhænge, er centrale i det fælles telemedicinske udviklingsarbejde, og at den telemedicinske dialog - uanset om den er borger prof-rettet eller prof rettet - netop skal udvikles som et supplement og ikke et specialspor i den direkte dialog.

Morten Elbæk Petersen
Direktør

Den fælles offentlige sundhedsportal - sundhed.dk

Dampfærgevej 22
2100 Kbh. Ø